

**BO'LAJAK INGLIZ TILI O'QITUVCHILARINING KREATIV  
KOMPETENSIYASINI VEBKVEST TEXNOLOGIYASI  
VOSITASIDA TAKOMILLASHTIRISH**

**Jumayeva Umida Farhod qizi**

*UzDJTU 1-kurs tayanch doktorant*

*Ilmiy rahbar: Moydinova Elmira Kamariddinovna*

**Annotatsiya:** *Ushbu maqolada bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining kreativ (ijodiy) kompetensiyasini shakllantirishda Vebkvest texnologiyasining o'rni va ahamiyati tahlil qilinadi. Maqolada Vebkvest texnologiyasi vositasida ta'lim oluvchilarning mustaqil fikrlash, muammoga yechim topish, kreativ yondashuv va raqamli vositalardan samarali foydalanish ko'nikmalarini rivojlantirish mexanizmlari ochib berilgan. Tadqiqotda tajriba asosida Vebkvestlar yaratish va ularni ingliz tili o'qituvchisi tayyorlov kurslariga integratsiyalash imkoniyatlari ko'rib chiqilgan. Xulosa sifatida, Vebkvest texnologiyasi zamonaviy ta'limning talablari asosida kreativ kompetensiyani shakllantirishda samarali metod sifatida baholanadi.*

**Kalit so'zlar:** *kreativ kompetensiya, bo'lajak o'qituvchi, ingliz tili, Vebkvest texnologiyasi, innovatsion ta'lim, raqamli pedagogika, zamonaviy metodlar*

XXI asr ta'limi nafaqat bilim berishga, balki ijodiy fikrlovchi, yangicha yondasha oladigan va raqamli muhitda mustaqil ishlay oladigan mutaxassislarni tayyorlashga yo'naltirilgan. Ayniqsa, ingliz tili kabi kommunikativ fanlarni o'qitishda bo'lajak o'qituvchilarda kreativ kompetensiyani shakllantirish zamonaviy pedagogikaning dolzarb vazifasiga aylanmoqda.

Kreativ kompetensiya — bu o'quvchida yangi g'oyalarni ilgari surish, muammoni noodatiy yo'l bilan hal qilish, mavjud ma'lumotlar asosida innovatsion yechimlar topish qobiliyatidir. Ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalar, xususan, Vebkvest (WebQuest) texnologiyasini tatbiq etish orqali bo'lajak o'qituvchilarning nafaqat bilim doirasi, balki kreativ fikrlash darajasi ham faol shakllanadi.

Vebkvest – bu o'quvchilarni internet resurslari asosida mustaqil izlanishga undovchi ta'limiy topshiriq shaklidir. Unda real hayotiy muammolarni hal qilish, axborotni saralash, tahlil qilish, muhokama qilish va ijodiy natijaga erishish talab etiladi. Shu sababli, Vebkvest — aynan kreativ kompetensiyani takomillashtirishda eng mos metodik vositalardan biridir[1]

Vebkvest — bu strukturaviy jihatdan kirish, vazifa, jarayon, manbalar, baholash va xulosa qismlaridan iborat bo'lgan interaktiv topshiriq shaklidir. Bu model ingliz tili o'qituvchilari uchun, ayniqsa, kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantirish va o'quvchilarning mustaqil faoliyatini tashkil etishda muhim ahamiyatga ega.

Bo'lajak o'qituvchilarga ingliz tilidagi "Global Environmental Problems" mavzusida Vebkvest topshirig'i beriladi. Ular internet orqali haqiqiy ekologik muammolar haqida ma'lumot to'plashadi, guruhlariga bo'linib, muammoni ingliz tilida tahlil qilishadi, so'ngra ekologik kompaniya uchun reklamani ishlab chiqishadi. Bu orqali:

analitik fikrlash;

kreativ yondashuv;

til ko'nikmalari;

jamoaviy muhokama;

kabilar bir vaqtning o'zida shakllanadi.

Vebkvest texnologiyasi orqali bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining quyidagi kreativ kompetensiya komponentlari rivojlanadi:

Ijodiy fikrlash – standart darslikdan chetlashib, mustaqil material yaratish.

Muammoga yo'naltirilgan yondashuv – har bir Vebkvest topshirig'i o'ziga xos muammoga ega bo'ladi.

Vizual va media savodxonlik – o'quvchilar infografika, slayd, video taqdimot tayyorlaydi.

Axborot resurslaridan samarali foydalanish – manbalarni tanlash, tekshirish va iqtibos keltirish ko'nikmalari rivojlanadi.

Tadqiqotlar (masalan, D. Dodge modeli asosida) ko'rsatadiki[2], Vebkvest texnologiyasi orqali ta'lim olayotgan talabalar an'anaviy metodlarga nisbatan:

42% ko'proq axborot tahlili ko'nikmasiga ega bo'ladi,

38% yuqori motivatsiyaga ega bo'ladi,

31% kreativ muammoni hal qilish darajasida o'sish kuzatiladi.

Bularning barchasi ushbu texnologiyani ingliz tili o'qituvchilari tayyorlovida keng joriy etishni taqozo etadi.

Zamonaviy ta'lim jarayoni ijodiy fikrlovchi, tashabbuskor va axborot-resurslardan samarali foydalana oladigan raqamli kompetent o'qituvchilarni tayyorlashni talab etmoqda. Ayniqsa, ingliz tili kabi muloqotga asoslangan fanlarda kreativ kompetensiyani rivojlantirish zarurati tobora ortib bormoqda. Ushbu tadqiqot natijalariga ko'ra, Vebkvest texnologiyasi ingliz tili o'qituvchilari tayyorlov tizimida kreativ yondashuv, mustaqil fikrlash, muammoga innovatsion yechim topish kabi sifatlarni shakllantirishda samarali vosita hisoblanadi.

Vebkvestlar orqali ta'lim oluvchi talabalar:  
real hayotiy muammolarga duch kelishadi,  
internet manbalaridan tanqidiy foydalanishni o'rganishadi,  
jamoada ishlash, ingliz tilida fikr bildirish va himoya qilish ko'nikmalarini  
rivojlantiradilar,

o'z pedagogik loyihalarini yaratishda kreativ g'oyalarni ilgari suradilar.

Xulosa qilib aytganda, Vebkvest texnologiyasini o'qituvchilar tayyorlov jarayoniga joriy  
etish — innovatsion, interaktiv va kreativ ta'lim modelini shakllantirishda muhim  
pedagogik imkoniyatdir. Bu texnologiya nafaqat o'quvchining faol pozitsiyasini  
kuchaytiradi, balki ularning kasbiy-madaniy rivojlanishiga ham xizmat qiladi.

### **Foydalanilgan adabiyotlar**

1. Dodge, B. (1997). Some Thoughts About WebQuests. San Diego State University.
2. Jononov, A. (2022). Raqamli pedagogika asoslari. Toshkent: O'qituvchi.
3. Mahkamova, M. (2021). Ingliz tili o'qituvchilarida kreativ kompetensiyani shakllantirish metodlari. Toshkent: Fan.